

FRLregistry B.V.

Datum
26 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-07686

Uw brief van
28 augustus 2017

Contactpersoon
070 8888 500

Uw kenmerk
n.v.t.

Publieke toegankelijkheid WHOIS-gegevens .frl en .amsterdam domeinnamen

Geachte heer,

Op 28 augustus 2017 heeft u de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) verzocht om een standpunt in te nemen over het publiceren van persoonsgegevens van de houders van domeinnamen die eindigen op .frl en .amsterdam voor gebruik in een conflictprocedure met ICANN.¹ Samengevat komt uw dispuut met ICANN erop neer dat u als *registry* nu de mogelijkheid biedt om contactgegevens van particuliere domeinnaamhouders op een privacyvriendelijke (afgeschermd) wijze te publiceren, maar dat ICANN u als *registry* op grond van uw overeenkomst met ICANN verplicht om het op deze wijze publiceren van contactgegevens van particuliere domeinnaamhouders te staken. ICANN verplicht u als *registry*, stelt u, om deze contactgegevens te publiceren op een wijze die in strijd is met de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

De AP wijst verzoeken zoals de uwe in beginsel af. Slechts in uitzonderingsgevallen kan de AP aanleiding zien om hiervan af te wijken, waarbij per geval dient te worden afgewogen of daartoe aanleiding bestaat. In het voorliggende geval ziet de AP daartoe aanleiding. Veel mensen worden geraakt door het verplicht openbaar publiceren van WHOIS-gegevens. Daarbij is tevens van belang dat op dit moment nog geen openbaar standpunt van de AP beschikbaar is over de toelaatbaarheid van de onafgeschermd publicatie van WHOIS-gegevens onder de Wbp en AVG.²

¹ Revised ICANN Procedure For Handling WHOIS Conflicts with Privacy Law, URL: <https://www.icann.org/resources/pages/whois-privacy-conflicts-procedure-2008-01-17-en>.

² De AP heeft in het verband van de Artikel 29-werkgroep van toezichthouders op de bescherming van persoonsgegevens in de EU al herhaaldelijk het standpunt gepubliceerd dat onbeperkte publieke toegankelijkheid van WHOIS-gegevens niet toelaatbaar is.

Datum
26 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-07686

Hierbij geeft de AP toestemming om een **geanonimiseerde** versie van deze brief te gebruiken in de conflictprocedure met ICANN.

FRLregistry B.V. heeft met ICANN een overeenkomst gesloten voor het registreren van domeinnamen die eindigen op .frl, en regelt de marketing voor .amsterdam. Voor beide extensies is FRLregistry B.V. een *registry*. Deze extensies zijn zogeheten generieke Top Level Domains (gTLD's). ICANN heeft rechtstreekse controle over gTLD's. ICANN verplicht *registries* gegevens van houders van domeinnamen openbaar te maken. Deze gegevens heten WHOIS-gegevens en bevatten persoonsgegevens, zoals naam telefoonnummer en e-mailadres.

De Artikel 29-werkgroep heeft sinds 2003 herhaaldelijk haar zorgen geuit over de onbeperkte openbaarmaking van persoonsgegevens van houders van domeinnamen. De norm die uit de opinie van de Artikel 29-werkgroep betreffende de toepassing van gegevensbeschermingsprincipes op WHOIS-registers volgt, is dat dergelijke persoonsgegevens niet onafgeschermd op internet mogen worden gepubliceerd, maar alleen via getrapte toegang (*layered access*).³

Deze norm staat ook in navolgende correspondentie van de Artikel 29-werkgroep met ICANN: "*while it is clear that the identity and contact information should be known to his/her service provider, there is no legal ground for justifying the mandatory publication of personal data referring to this person.*"⁴ De Artikel 29-werkgroep stelt verder: "*In the light of the proportionality principle, it is necessary to look for less intrusive methods that would still serve the purpose of the WHOIS directories without having all data directly available on-line to everybody.*"⁵

De WHOIS-gegevens bevatten onder meer de naam, het telefoonnummer en het e-mailadres van de domeinnaamhouder. Wanneer deze gegevens natuurlijke personen betreffen, zijn dit 'gegeven[s] betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon' en derhalve persoonsgegevens als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder a, van de Wbp respectievelijk artikel 4(1) AVG.

Het publiceren van WHOIS-gegevens op internet is een verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder b, van de Wbp respectievelijk artikel 4(2) AVG. ICANN heeft als het oorspronkelijke doel van het WHOIS-register bepaald dat technici contact kunnen opnemen met eigenaren van websites bij technische storingen. ICANN legt door middel van overeenkomsten *registries* en *registrars* de verplichting op om een openbaar publiekelijk toegankelijk WHOIS-register bij te houden van de domeinen die zij beheren. De *registries* en *registrars* bepalen de middelen voor het bijhouden van WHOIS-registers. Zij voeren hiervoor zelf een administratie en beheren de infrastructuur voor het publiceren van persoonsgegevens. Dit maakt ICANN en FRLregistry B.V. gezamenlijke verantwoordelijken voor het publiceren van de WHOIS-gegevens van domeinnaamhouders. FRLregistry

³ Artikel 29-werkgroep Opinion 2/2003 on the application of the data protection principle to the Whois directories, p. 3 en 4, URL: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2003/wp76_en.pdf.

⁴ Brief van de Artikel 29-werkgroep aan ICANN van 22 juni 2006, p. 2, URL: <http://www.icann.org/correspondence/schaar-to-cerf-22jun06.pdf>.

⁵ Idem.

Datum
26 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-07686

B.V. moet als medeverantwoordelijke met ICANN de Wbp naleven bij het openbaar maken van WHOIS-gegevens op internet.⁶ De AVG brengt hier geen verandering in.

Op grond van de Wbp en AVG moeten ICANN en FRLregistry B.V. zich kunnen beroepen op een wettelijke grondslag om de WHOIS-gegevens onbeperkt publiekelijk toegankelijk te maken via internet (artikel 8 van de Wbp respectievelijk artikel 6 AVG). De grondslagen die voor de hand liggen zijn:

- Toestemming (artikel 8, aanhef en onder a, van de Wbp respectievelijk artikel 6(1)a AVG).
- Noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst (artikel 8, aanhef en onder b, van de Wbp respectievelijk artikel 6(1)b AVG).
- Gerechtvaardigd belang (artikel 8, aanhef en onder f, van de Wbp respectievelijk artikel 6(1)f AVG).

FRLregistry B.V. en ICANN kunnen zich niet beroepen op de overeenkomst-grondslag (neergelegd in artikel 8, aanhef onder b, van de Wbp respectievelijk artikel 6(1)b AVG) voor het onbeperkt publiekelijk toegankelijk maken van WHOIS-gegevens. FRLregistry B.V. heeft weliswaar een overeenkomst met ICANN waaruit volgt dat de WHOIS-gegevens publiekelijk toegankelijk moeten zijn, maar de domeinnaamhouders zijn als betrokkenen geen partij bij deze overeenkomst. Een beroep op de overeenkomst door FRLregistry B.V. en ICANN als grondslag voor onbeperkte publieke toegankelijkheid van persoonsgegevens van domeinnaamhouders is daarom niet mogelijk.

Evenmin kunnen FRLregistry B.V. en ICANN zich beroepen op de gerechtvaardigd belang-grondslag (neergelegd in artikel 8, aanhef en onder f, van de Wbp respectievelijk artikel 6(1)f AVG) voor het onbeperkt publiekelijk toegankelijk maken van persoonsgegevens van domeinnaamhouders. Er kunnen gerechtvaardigde doeleinden zijn voor het ontsluiten van bepaalde WHOIS-gegevens.⁷ Deze doeleinden kunnen echter ook bereikt worden via, kortgezegd, getrapte toegang tot de WHOIS-gegevens. Onbeperkte publieke toegankelijkheid is niet noodzakelijk of proportioneel voor deze doeleinden. Omdat deze doeleinden ook met minder zware middelen bereikt kunnen worden, kunnen FRLregistry B.V. en ICANN zich niet beroepen op deze grondslag voor het onbeperkt publiekelijk toegankelijk maken van persoonsgegevens van domeinnaamhouders.⁸

Op 31 juli 2017 heeft ICANN de Registry Agreement geamendeerd door middel van het 2017 Global Amendment to Registry Agreements.⁹ Op basis van deze geamendeerde overeenkomst vereist ICANN van *registries* dat zij de bij hen aangesloten *registrars* verplichten om toestemming te verkrijgen voor het publiceren van WHOIS-gegevens. ICANN heeft deze verplichting als volgt geformuleerd: “*Registry Operator shall (...) require such registrar to obtain the consent of each registrant in the TLD for such collection and use of Personal*

⁶ Zie ook: Richtsnoeren publicatie van persoonsgegevens op internet, URL:

https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/downloads/rs/rs_20071211_persoonsgegevens_op_internet_definitief.pdf.

⁷ Artikel 29-werkgroep Opinion 2/2003 on the application of the data protection principle to the Whois directories, p. 2, URL:

http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2003/wp76_en.pdf.

⁸ Idem, p. 3; Brief van de Artikel 29-werkgroep aan ICANN van 22 juni 2006, p. 2 & 3, URL:

<http://www.icann.org/correspondence/schaar-to-cerf-22jun06.pdf>.

⁹ ICANN, 2017 Global Amendment to Registry Agreements, URL:

<https://newgtlds.icann.org/sites/default/files/agreements/agreement-approved-global-amendment-31jul17-en.pdf>.

Datum
26 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-07686

*Data.*¹⁰ Voor zover ICANN zich op toestemming beroept voor het onbeperkt publiekelijk toegankelijk maken van WHOIS-gegevens geldt het volgende. Door deze verplichting van ICANN aan *registries*, zijn *registrars* verplicht om toestemming te verkrijgen van domeinnaamhouders voor het publiceren van WHOIS-gegevens. Betrokkenen worden hierdoor verplicht toestemming te geven voor het onbeperkt publiekelijk toegankelijk maken van hun contactgegevens in het WHOIS-register, immers het geven van toestemming is verbonden aan het verwerven van een domeinnaam. Naar het oordeel van de AP is hierdoor geen sprake van vrije wilsuiting en is dit aldus in strijd met artikel 8, aanhef en onder a, van de Wbp respectievelijk artikel 6(1)a AVG jo. artikel 7(4) AVG.

Ten overvloede merkt de AP op dat de overige grondslagen neergelegd in artikel 8 van de Wbp respectievelijk artikel 6 AVG in dit geval evenmin legitieme gronden kunnen zijn voor het onbeperkt publiekelijk toegankelijk maken van WHOIS-gegevens.

Artikel 11, eerste lid, van de Wbp bepaalt verder dat de persoonsgegevens slechts worden verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn. Actieve openbaarmaking van de persoonsgegevens van domeinnaamhouders aan alle internetgebruikers is naar het oordeel van de AP bovenmatig voor het doeleinde van het WHOIS-register.¹¹ Dit is niet anders onder de AVG (artikel 5(1)c AVG).

Op grond van het bovenstaande concludeert de AP dat het onbeperkt publiekelijk toegankelijk maken van WHOIS-gegevens door FRLregistry B.V. en ICANN in strijd is met de Wbp en de AVG.

Autoriteit Persoonsgegevens,
Voor deze,

Mr. W.B.M. Tomesen
Vicevoorzitter

¹⁰ ICANN, 2017 Global Amendment to Registry Agreements, p. 4 par. 6, URL:

<https://newgtlds.icann.org/sites/default/files/agreements/agreement-approved-global-amendment-31jul17-en.pdf>.

¹¹ Terzijde: openbare publieke toegankelijkheid zorgt ervoor dat domeinnaamhouders worden aangespoord om onjuiste gegevens aan te leveren voor openbaarmaking via het WHOIS-register. De Artikel 29-werkgroep zegt hierover: "[T]he way the system is designed provides a strong incentive for natural persons to provide inaccurate contact details."